

Villanyoszlop

Solticz Kálmán

Pécsi Tudományegyetem, Művészeti Kar

Festő szak, II. évfolyam

Somody Péter, egyetemi tanár, DLA Habil

Technika: A kép 130X100 cm széles, feszített vásznon fekete alapozás, és akrill festék.

A festményen egy villanyoszlop látható alulnézetből, mely zöld, fehér és vörös csíkokból áll össze. Honnan jött ez a téma?

Ez fokozatosan alakult ki nálam. Még az előző, tavaszi szemeszterben elkezdtem olyan munkákat csinálni, amelyek bizonyos építészeti-geometria teret dolgoznak fel.

Ez lehetőséget adott annak, hogy képeimen foglalkozzak az erős térhatással és a perspektívával.

Ugyanis az egyik célom lett az, hogy minél erősebb térhatása és nagyobb lendülete legyen a képeimnek. A nyár második felében elsőként, Villányban elkezdtem itong téglára faragni egy villanyoszlopot alulnézetből. Aztán ugyanazt a villanyoszlopot festményen is elkészítettem.

Ennek következtében a kalocsai művésztelepen folytattam ezt a témát, és elkezdtem városi villanyoszlopokat rajzolni, majd festeni. Ez a téma számomra lehetőséget adott, hogy ki tudjam használni az erőteljes perspektívát képeimen. A tetejükön található összefonódó drótok igen érdekes egységet alkottak, és érdekelnek most is.

Honnan jött ez a vonalhasználat?

2014. szeptemberében találtam egy művészeti-dizájn pályázatot, aminek célja a vonalkód feldolgozása művészeti szempontból. Ezen a pályázaton indulhattak fotóval, szoborral, grafikával, festménnyel...stb.

Festménnyel pályáztam, ami villanyoszlopot ábrázol fekete alapon. A villanyoszlop törzsét vonalkód sorozatok alkotják, amelyek követik az oszlop henger formáját, így még erősebb térbeli hatás van a képen. Miért fekete alapon zöld színű oszlop?

Az ötlet az egyik számomra kedvelt filmből jött; a Mátrix című filmből. A filmen belül előfordulnak olyan jelenetek, ahol szintén fekete alapon zöld színű alakzatok vannak. Nagyon szeretem a trilógia kezdeteinél a zöld karakterek megjelenését, ahogy 2 dimenzióból 3 dimenzióssá formálódnak.

Elkezdett még érdekelni a fehértől eltérő színű alapozás, és foglalkoztatott az éjszakai háttér is. A fekete háttérrel nem mindig voltam kibékülve. Úgy gondoltam hogy a feketétől depressziós hatása lesz a képnek. Ezt azért gondoltam így, mert ahányszor voltam fekete falú sötétített teremben, az körülbelül fél óra múlva elvette az életkedvemet. Álmosabbnak éreztem magamat, s a legrosszabb az volt, amikor másnaposan ültem 1 órát egy ilyen teremben. Amúgy szeretem használni a színeket a munkáimon. Főleg a zöld színt szeretem, amit itt is használtam. A fekete háttérrel való rossz véleményem a kalocsai művésztelepen

oszlott el. Itt alapoztam először vásznat fekete gesso-val, s erre az alapra festett színek máshogyan viselkedtek. Sejtelmesebbé tudtam tenni a képet.

A festményen szereplő villanyoszlopot éjszaka láttam, miután a Jakab-hegyről jöttem lefele. Megkönnyebbülés volt látni számomra a villanyoszlopot, ugyanis túrázás közben rám esteledett, s csak egyetlen fényforrás volt azelőtt a sötétben, a saját zseblámpám.

Ezt a stílust folytattam ennél a pályázatnál is néhány módosítással. Még inkább az lett a célom, hogy növeljem a képnek a térhatását. Viszont most már nem volt követelmény a vonalkódok egyértelmű ábrázolása, úgyhogy itt nincsenek számsorok a vonalak alatt. Ezeket azért is hagytam ki, mert ezzel túl bonyolult lett volna a kép.

Másik újítás az, hogy a vonalakat nem csak zöld színekből festettem fel, hanem elkevertem a zöldhöz vöröset is, így jobban elkülönül az oszlop elülső és oldalsó oldala egymástól. Az előlnézeti részhez zömében zöld csíkok tartoznak, míg oldalt inkább vöröses árnyalatúak.

Ez részben szükségszerű újítás is volt, mert itt az oszlop törzse nem henger formájú, hanem szögletes. Így nem olvad egymásba a két oldal. És persze festés közben szeretek több színt használni.

A térhatást még azzal is fokoztam, hogy az oszlop alsó része sötétebb, de az egyre felsőbb részek egyre világosabbak, míg a legvilágosabb rész a lámpa.

A készítés elején csak a villanyoszlopot fehér krétával rajzoltam fel, a fekete háttér miatt. Viszont az alap száraz, könnyen szívó felülete miatt a felrajzolt kréta vázlatot csak nedves ecsettel tudtam teljesen eltüntetni. Ez nem volt elég, ugyanis ezután maradtak halvány foltok. A foltokat ronggyal valamennyire letöröltem, majd fekete alapozófestékekkel lefedtem a megmaradt részeket.

A képen kezdetben nem volt olyan összefonódó egység, mivel az oszlop felső világos, és alsó sötétebb része között nem volt fokozatos átváltás.

A lámpa résznél sokat gondolkoztam azon, hogy hagyjam-e teljesen fehérén, rakjak bele foltokat, vagy csíkozzam a búra szélét, hogy legyen mélysége. A legutóbbit elkezdtem csinálni, végül rájöttem hogy a lámpa búra fehérén hagyása lenne a legjobb megoldás. Merthogy ez a rész a kép központja, legvilágosabb része.

Másik kísérletem az volt, hogy a villanyvezetékeket levezessem az oszlop törzsén, ami egységesebbé tenné a képet. Ez túl világosra sikeredett, így a hozzá kapcsolódó törzs formájához nem kapcsolódott. Ez lett a legproblémásabb rész festés közben.

Az elem szinte teljesen a háttérbe szorította a törzset, ezért itt a zsinórokat zölddel

sötétítettem. Csíkozással pedig a zsinórt tartó elemet sötétítettem be. A többi, képtől távolodó drótot is a széle felé zölddel sötétítettem.

A kép üres háttérébe egyenes zöld csíkokat húztam. Ezek a zöld vonalak alul sűrűbben és színnel telítettebben vannak jelen, míg egyre följebb kerülve ritkulnak és fokozatosan elhalványulnak. Helyüket átveszik a zöldes-fehéren világító zsinórok. Alul, a zöld vonalak sűrű részén, ugyanazzal a festékkal mint az alapozás, fekete vonalakat húztam. A munkámnak ez volt számomra a legjobb része. A vonaloknak nem kellett alkalmazkodniuk egymáshoz, ezért sok csíkot laza, könnyed mozdulattal húztam. És többnyire függőlegesen, hogy ezek is felfelé vezessék a néző tekintetét. A jövőben tervezem hogy több munkámat ehhez hasonló csíkok rendszerével fogom felépíteni. Nem feltétlenül fekete alapon, de lehetőség szerint a fehér alapot kizárnám.

A csíkok festése közben megjelent egy újabb cél előttem; amikor az oszlop törzsén lévő egyenes vonalakat festem, sokszor elmozdul oldalra a kezem. Így az addig egyenes vonal kissé megtörik. Ez a hiba általában akkor jelentkezik, mikor felbukkan a fejemben egy erősebb gondolat, ami kizökkent a festés közben lévő fegyelmezettségből (Ezzel azt értem, hogy a munka végzése közben a figyelmem csak arra az egy dologra fókuszál, amelyet csinálok). Az egyetlen egy dologra vetülő figyelem eléggé nehéz tud lenni egy idő után. Párszor végeztem már olyan gyakorlatot, ahol igyekeztem minél hosszabb ideig kizárni minden gondolatot a fejemből. Kb. 6-7 másodpercig tudtam csak csinálni ezt a gyakorlatot.

Tehát úgy érzem hasznos lenne számomra a koncentrált, egy dologra való figyelés festés közben. Zavaró gondolat volt például számomra az, hogy hogyan fogom megírni ezt a szöveget. Nem szokásom az, hogy a képeimről oldalakat írjak, ezért ez leblokkolt néhányszor festés közben.

Talán a jövőben olyat is csinálni fogok, hogy kiválasztok egy villanyoszloptörzset, és azt ugyanebben a stílusban lefestem. Inkább fa törzsű villanyoszlopra csinálnám.